

■ Aləm Kəngərli

25 fevral 2017

WWW.KASPI.AZ

İsti yay günlərindən biri idi. Futbol oynayan uşaqlardan başqa həyətdə kimsə gözə dəymirdi. Bayırdan gələn səs mətbəxdə biş-düş edən Fatma xalanı xəyaldan ayırırdı.

- Fatma xala! Ay Fatma xala!...

Fatma xala pəncərəni açıb, uşaqlara tərəf səsləndi:

- Nədi, a bala? Nə qışqır-bağır salmışız? Yenə topunuz balkona düşüb?

- Yox e, Fatma xala, sizi soruşurlar. Qonağınız gəlib.

Fatma xala diqqətlə baxsa da, 25-30 yaşlarındakı ucaboy oğlanı tanıya bilmədi.

- Ay bala, kimsən? Qalx ikinci mərtəbəyə, qapını açırım.

Qonaq qıvrıq addımlarla yuxarı qalxdı. Fatma xala yaşadığı birotaqlı mənzilin giriş qapısında onu gözləyirdi.

- Buyur, ay bala, nə lazımdı?

- Sağlığın, ay xala. Oğlunuz Allahverdidən sizə salam gətirmişəm.

Oğlunun adını eşidən kimi arvad yerində donub qaldı. Sifəti ağardı.

Nitqi qurudu. Nəfəsi ağırlaşmağa başladı. Qulaqlarına inanmağı gəlmədi. On il idi ki, oğlu işsizlik ucbatından baş götürüb ölkədən getmişdi. İndiyə kimi ondan bir xəbər gətirən olmamışdı. "Yəni doğrudanmı uşaq sağdı?" - deyər, düşündü. Handan-hana özünə gəlib, titrək səslə dedi:

- Xəbər gətirən dilinə qurban olum, ay bala! Qapıda durma, keç içəri!

Başqa vaxt olsaydı, tanımadığı adamı otağa buraxmazdı. Bir həftə əvvəl oğrular polis formasında sələmçi Totunun evinə girib, hər şeyi sil-süpür eləmişdilər. Ancaq oğlunun adını eşidən kimi, oğurluq məsələsi Fatma xalanın yaddaşından tamam silindi. Gözləri dolmuş halda soruşdu:

- Ay başına dönüm, ay sənə qurban olum, uşaq salamatdı?

- Kanişna, ay xala. Özü də tezliliklə gəlir.

Fatma xala özünü ələ alıb, tələsik mətbəxə keçdi. Çay hazırlığı görməzdən əvvəl tez ərinə zəng etdi:

- A kişi, hardasan? Tez gəl evə. Qonağımız gəlib. Allahverdidən xəbər var.

Hidoşun çayxanasında domino oynayan kişinin evə gəlməsi çox çəkmədi. O, tənənfəs halda özünü içəri salıb, sorğu-suala başladı:

- Ay sənə qurban olum, ay sən başına dönüm, belə də zülm

QONAQ

hekaya

olar? Bəs, bu demir, atam var, anam var. Gözünün ağı-qarası bir uşaq ola, min əziyyətlə böyüdüb boya-başa çatdırarsan, sonra da gecə-gündüz Allaha yalvarasan ki, balamı mənə qaytar.

Fatma xalanın yanaqlarından yaş axırdı. Kişi isə durmadan sualları yağdırırdı:

- Ay bala, bəs, bu on ildə niyə bir xəbər göndərmirdi, zəng etmirdi?

- Doğrusu, ay dayı, əvvəllər vəziyyəti heç də yaxşı deyildi. Bizimkiləri bazarda incidirlər, işləməyə qoymurlar. Oğlunuz kirayə haqqı verməsin deyər, gecələr yaşlı bir arvadın yanında qalıb, ona kömək edirdi. Bu yaxınlarda həmin arvad başını qoydu yerə. Onun da ki, nəyi vardı hamısını Alikə vəsiyyət etmişdi. İndi oğlunuzun vəziyyəti lap yaxşıdır.

- Ay bala, şükür acından ölmürdük ki, aldığımız təqaüdlə birtəhər dolanırdıq. Onu ən çox gələcək həyatı narahat edirdi. Yazıq uşaq buralarda bir iş tapsaydı bizi gözüyaşlı qoyub getməzdə. Qadan alım, danış, danış görək, ta nə bilirsən?

- Alik orada dili də yaxşı öyrə-

nib. Deyirdi ki, rus dilini bilənləri Bakıda işə tez götürürlər. Bir də dedi, kişiye deyərsən ki, o biri yerlilərim kimi mən burada evlənilib-ələməmişəm. Bir halal südəmmişin taparlar, gedib toyumu edərəm.

Bu yerdə kişi özünü saxlaya bilmədi:

- Onun taylarının 3-4 uşağı var. Niyə mənə nə olub? Bir az özümüzdən, bir az da qohum-qonşudan pul yığıb onun toyunu edə bilmirəm? Sonra borcumuzu yavaş-yavaş qaytararıq. Gərək əvvəldən tədarük görüm ki, restorana borcumuz qalmasın. Yoxsa gəlinimi girov saxlayıb, mənə şəhərdə rüsvay edərlər.

Allahverdinin maddi vəziyyətinə nə bələd olan oğlan dedi:

- Alik deyirdi ki, qəbir yeri almaq üçün kişinin "zapas"da 3-5 manatı olar da, olmaz da. Fikri var, gələn kimi ev alıb evlənsin. Sonra da "haqqını" verib yaxşı bir işə keçsin. Odur ki, narahat olmayın, oğlunuz evə cibidolu gəlir.

Pulun miqdarı valideynlərin maraqlı dairəsində olsa da, o barə-

də söz salmağa üzləri gəlmədi. Kişi dedi:

- Ay bala, tək sağ-salamat gəlsin. Gözləməkdən gözümlərim kökü saraldı. Öldük-dirildik. Belə də iş olar? Nə bilim, vallah, yenə də Allah bilən məsləhətdir. Ancaq mən onu ev almağa qoymaram. Qoy, bizimlə yaşasın. Odu ey, qumarbaz Miqinin atası. Əlində daşdan keçən sənədlərlə beş ildə məhkəmələrdə sürünür. Döymədiyi qapı qalmayıb. Nə verdiyi pulu ala bilir, nə də evini.

Bayaqdan sakitcə dayanan Fatma xala bu yerdə özünü saxlaya bilmədi:

- Uzağa niyə gedirsən, a kişi? Qonşumuz falçı Zəroş yadından çıxıb? Qızını işə düzəltmək üçün bir əmək pul vermədimi? Axırı nə oldu? Pulu yedikləri bəs deyil, yazıq qızın diplomun da it-bata saldı. Bizim uşağın yaxşı səsi var. Yadındadı bütün günü evdə mızıldandırdı? Mənnən olsa, geyinib-keçinib toylara gedər, yaxşı da qazanar.

Arvadla kişinin özünə gəldiyini gören oğlan mobil telefonunu çıxarıb, Allahverdinə yığdı. Kişi telefonu alıb, tez qulağına sıxdı. O başda oğlunun səsinə eşidər-eşitməz həyəcan içində sözə başladı:

- Ay sən başına dönüm! Ay sənə qurban olum! Atan ayaqlarının altında ölsün, bala! Evim-eşiyim sənə qurban! Bala, ta biz ölmürük. Bəs, sən harda qaldın, gözümlərim işığı? Bu nə dağdı sinəmizə çəkirsən? Mənim sənədən başqa təsəlli alması bir kimsəm yoxdu axı, ay sənə qurban olum! Biz sənə nə dedik ki, evdən getdin? Anan da, mən də başına dolanırdıq. Bizim ki sənədən bir umacağımız yox idi. Mən heç, bu qoca anana yazığın gəlsin, ay sən başına dönüm! Ay sənə qurban olum!...

Çaylar buza dönmüşdü. Arvad da, kişi də dayanmadan hönkür-hönkür ağlayırdı. Aramsız yaş gözlərindən sel kimi axırdı. Qonaq isə heç nə demədən key kimi onlara baxırdı.

Oğlanı danışmağa qoymadılar. Telefonu növbə ilə gah kişi dardırtdı, gah da ki arvad. Nə qədər danışsalar da, ağlasalar da, ürəklərini boşaldıb qurtara bilmədilər. Məqsədləri Allahverdinin geri qayıdacağına əmin olmaq idi.

Ancaq bununla belə, daxildəki böyük bir narahatlıq kişini tərk etmədi. Düşünürdü ki, övladı qayıtdıqdan sonra öz normal həyatını qura biləcəkmi? Görəsən, gəlib kimsə toruna düşməyəcək ki?!